

особливо Східного Поділля, у роки I Світової війни, національно-визвольних змагань 1917-1920 рр., у перші десятиріччя становлення радянської влади, яка проклала шлях у «світле майбутнє» по кістках тих, для кого нібито й творилося те майбутнє. Історичний екскурс зроблено настільки масштабно, що інколи, зокрема в розділі третьому, він затуляє постать головної діючої особи.

Без сумніву, монографія є значним внеском в історичну науку, еталоном «олюднення» історії, зразком методики дослідження життєдіяльності історичних постатей. Тому прислужитися колегам – історикам, краєзнавцям, учителям, студентам та учням в осягненні не тільки минулого краю, а й методики наукового дослідження.

*Отримано: 29.01.2015*

***І. М. Конет**, доктор фізико-математичних наук, професор, академік АН ВШ України, проректор з наукової роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*

**Бібліографічні покажчики у фондах наукової бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : метабібліографія / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Наук. б-ка ; [уклад.: В.С. Прокопчук, В.М. Пархоменко, Г.В. Гайшук ; редкол.: С.А. Копилов (голова), В.С. Прокопчук (відп. ред.), Л.В. Баженов та ін. ; бібліогр. ред. Т.М. Опря]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2013. – 242 с.**

Бібліографічні покажчики виконують важливу роль у забезпеченні інформаційних потреб. Вони подають інформацію про книги, статті із журналів, офіційні видання, праці наукових установ і організацій, дисертації, наукові доповіді і повідомлення конференцій і з'їздів, рецензії тощо. Бібліографічні джерела допомагають користувачам скласти уявлення про стан розробки проблем, які їх цікавлять.

Окрім традиційних видів бібліографії існує особливий вид бібліографії, який називається метабібліографія або бібліографія другого ступеня. Метабібліографія або бібліографія бібліографії – специфічний вид бібліографії, її основні функції: організація інформації про бібліографічні посібники, опис та моделювання бібліографічних ресурсів, забезпечення складного бібліографічного пошуку. Її об'єктами служать бібліографічні посібники всіх видів і форм.

Невід'ємною складовою бібліотечного фонду бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, як і будь-якої спеціалізованої бібліотеки, є зібрання довідково-бібліографічних видань. При формуванні фонду цих видань врахована профільна специфіка навчального закладу, до його складу входять як універсальні, так і галузеві видання.

«Бібліографічні покажчики у фондах наукової бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : метабібліографія» – це покажчик, в якому вперше зібрана і систематизована інформація про бібліографічні покажчики, наявні у фонді бібліотеки університету. До покажчика увійшли зарубіжні та українські бібліографічні видання, які хронологічно охоплюють період з 50-х рр. ХХ ст. до 2013 р., а також довідково-бібліографічні видання підрозділів університету (бібліотеки, науково-дослідного сектора тощо).

Вагоме місце у виданні займають бібліографічні покажчики про діяльність нашого навчального закладу. Вони інформують про науково-педагогічну діяль-

ність університету і мають велике значення для створення праць з його історії. Найбільш поширені персональні покажчики про життя й діяльність педагогів університету, які виходять в серіях «Постаті в освіті і науці» (публікуються працівниками бібліотеки під керівництвом доктора історичних наук, професора, директора бібліотеки В.С. Прокопчука), «Видатні випускники Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (серію веде доктор історичних наук, професор О.М. Завальнюк), біобібліографічні покажчики про вчених університету (викладачі університету); «Наукові школи університету» (серію веде науково-дослідний сектор університету під керівництвом доктора фізико-математичних наук, професора, академіка АН ВШ України, проректора з наукової роботи К-ПНУ ім. Івана Огієнка. І.М. Конета); «Бюлетень з проблем вищої школи» – це щорічне видання, до якого окрім поточної бібліографічної інформації, включено також розділ «Наукові праці викладачів університету»; «Календар знаменних і пам'ятних дат університету» популяризує імена працюючих викладачів, ветеранів університету, відомих громадсько-політичних і культурно-освітніх діячів України, причетних до створення та функціонування університету; краєзнавчі покажчики серії «Хмельниччина краєзнавча» тощо.

Бібліографічні записи у покажчику згруповано відповідно до таблиць «Універсальної десяткової класифікації». У межах розділів, підрозділів, рубрик бібліографічні записи подано за алфавітом авторів і назв. Покажчик має суцільну нумерацію. В кінці опису кожного документа подано відомості про його місце знаходження у підрозділах бібліотеки.

Допоміжний апарат покажчика складають іменний покажчик, покажчик назв видань та зміст. До іменного покажчика включено прізвища укладачів, редакторів, всі імена, які зустрічаються в описах. Допоміжні покажчики полегшують пошук необхідної інформації, зокрема виявлення творів одного автора, поданих у різних розділах, та відомостей про персоналії, а також пошук матеріалу за темами і рубриками.

Безперечно, що це видання є актуальним і сприятиме подальшому розвитку наукових досліджень викладачів, співробітників і студентів університету.

*Отримано: 24.02.2015*

*С. Е. Баженова,  
м. Кам'янець-Подільський*

## **ПРО МОНОГРАФІЮ ПРОФЕСОРА В.С. ПРОКОПЧУКА «КРАЄЗНАВСТВО НА ПОДІЛЛІ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ» (2014 р.)**

Відомо, що перше видання за такою ж назвою побачило світ ще у 1995 році й стало результатом захисту В.С. Прокопчуком у 1994 р. в Інституті історії України НАН України кандидатської дисертації з історії краєзнавчого руху на Поділлі у XIX-XX ст., науковим керівником підготовки якої став патріарх українського краєзнавства академік Петро Тронько. Ті роки стали рубіжними в долі Віктора Степановича. З одного боку, вони остаточно утвердили його як ученого на стезі історичної науки, а з іншого, – книга стала визначальною для розвитку поділлєзнавства на перспективу та настільною для дослідників, освітян, працівників культури Хмельниччини й Вінниччини до сьогодні.

З того часу минуло двадцять років, у ході яких В.С. Прокопчук став доктором історичних наук (2009), професором Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, директором його наукової бібліотеки, видав